

του κ. ΚΟΛΑΡΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ

«...και να αναστηθεί εκ νεκρών ν τη τρίτη ημέρα , και να κηρυχθεί εν τω ονόματι αυτού μετάνοια και άφεσις αμαρτιών ν...» Λουκ.κδ' 46,47.

Σύμφωνα με τα λόγια αυτά η άφεση των αμαρτιών εδράζεται στο κήρυγμα του ονόματος του Χριστού. Πάλι σύμφωνα με τα λόγια αυτά το κήρυγμα του ονόματος του Χριστού εδράζεται στην ανάστασή Του εκ των νεκρών. Το συμπέρασμα είναι ότι η άφεση της αμαρτίας σε τελευταία ανάλυση έχει ως πρόγονό της την ανάσταση του Χριστού. Η αμαρτία όμως δεν εισήλθε μόνη στον κόσμο · είχε το δικαίωμα να φέρει μαζί της και όλες τις θυγατέρες της, όπως είναι η φθορά και αδυναμία του ανθρώπινου σώματος, η θλίψη, ο φόβος, η αμφιβολία, η κόπωση, το σκοτάδι. Δεν χρειάστηκε το ανθρώπινο γένος να δώσει ιδιαίτερες και ξεχωριστές εξετάσεις δοκιμασίας προκειμένου να αποφασιστεί το εάν όλα αυτά τα δεινά θα περνούσαν μέσα στη ζωή μας μαζί με την αμαρτία ή ξεχωριστά από αυτήν. Εφ' όσον άναψε η φωτιά ήταν πλέον αναπόφευκτο να υπάρξει και ο καπνός.

Αυτό όμως σημαίνει ότι με την αφαίρεση της αμαρτίας θα διαγράφονταν και οι συνέπειές της, αφού αυτές είναι αναπόσπαστα μέλη της οικογένειάς της, και την συνοδεύουν τόσο στην είσοδό της όσο και στην έξοδό της από τη ζωή μας, θα διαγράφονταν λοιπόν, αν όχι στην παρούσα ζωή οπωσδήποτε όμως στην τελική νίκη που αργά ή γρήγορα θα γιορταστεί. Η νίκη αυτή σφραγίστηκε μια για πάντα με την ανάσταση του Νικητή, και έτσι, η σφαγή όχι μόνο της αμαρτίας αλλά και όλων των απογόνων της τελικά εξασφαλίστηκε από την ανάσταση του Χριστού. Η χαραυγή αυτής της αλήθειας άρχισε σιγά-σιγά να ξεπροβάλλει στον θλιμμένο ορίζοντα εκείνων των μαθητών, αφού το ευαγγέλιο λέει ότι, **«εχάρησαν λοιπόν οι μαθηταί ιδόντες τον Κύριον»**

(Ιωά.κ' 20). Λίγα βήματα έπρεπε να κάνουν ακόμα οι μαθητές τις επόμενες μέρες και τα επόμενα χρόνια προτού πλημμυρίσει τις διανοιές τους η πλήρης λάμψη της σημασίας της ανάστασης του Κυρίου τους. Η αρχική όμως αμυδρή κατανόηση δεν αναιρεί τις αλήθειες που αργότερα κατανόησαν και τις κατέγραψαν στις επιστολές και τα κηρύγματά τους, όπως το αμυδρό φως της χαραυγής δεν πρέπει να μας κάνει να αμφιβάλουμε για το τι θα επακολουθήσει σε λίγες μόνο ώρες. Τι σήμαινε λοιπόν η ανάσταση του Χριστού τόσο εμπειρικά όσο και δογματικά;

ΔΥΝΑΜΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΔΥΝΑΤΟΥΣ

Ποιοι είναι αυτοί; Όλοι οι πιστοί, αφού όλοι μας σέρνουμε μαζί μας ένα σώμα με τόσα βαρίδια φθοράς που αργά ή γρήγορα είμαστε αναγκασμένοι να αναρωτηθούμε ποιος θα μας ελευθερώσει από του σώματος του θανάτου τούτου. Η ανάσταση του Χριστού ήταν η απόδειξη ότι η δύναμη του Θεού ήταν ενεργός, και ότι η ίδια αυτή ακούραστη δύναμη κάποτε θα ανανεώσει και τα δικά μας φθαρτά σώματα που θα γίνουν σύμμορφα με το σώμα της δόξας αυτού (Φιλ.γ' 20,21) με αποτέλεσμα να μη νοιώθουμε πλέον την αδυναμία που τώρα κουβαλάμε σαν βαριές αλυσίδες. Τώρα η φθορά μας σκάψει όσο της είναι δυνατόν όλα τα ζωτικά μας όργανα, μας γκρεμίσει με την πάροδο του χρόνου όσα η δημιουργική χάρις του Θεού έκτισε πάνω μας, μας διαβρώσει όσο μπορεί τα θεμέλια του ανθρώπινου οικοδομήματος, μας ραγίσει όλες τις κολώνες του με τους πιο δυνατούς σεισμούς, μας φθείρει κατ' απομίμηση του σαρακιού που φθείρει όλα τα ξύλα της ανθρώπινης καλύβας, αφού ακόμα δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ξύλο από το δένδρο της ζωής, μας κάνει ό,τι μπορεί ή ό,τι σοφιστεί, η αλήθεια είναι ότι το έργο της είναι τελικά μάταιο και τώρα κοπιάζει εις μάτην. Είναι να την λυπάται κανείς αφού δεν θα λάβει κανένα μισθό για όλους τους κόπους της εκτός φυσικά τον μισθό που θα αποτελείται από τους ανθρώπους που αρνήθηκαν να πιστέψουν στον Σωτήρα Χριστό. Δεν θα έχει όμως καμία ικανοποίηση για όλους τους κόπους της επάνω στους εν Χριστώ. Αυτούς τους διεκδικεί η δύναμη της ανάστασης του Χριστού, και κανείς δεν μπορεί να κερδίσει κάτι όταν αυτό το διεκδικεί για δικό Του ταυτόχρονα και ο Χριστός. Ό,τι δύναμη τώρα έχουμε για να κάνουμε το έργο του Θεού μέσα στον αγρό Του είναι δώρο Χριστού· και είναι πράγματι άφθονη. Δεν έρχονται όμως στιγμές που τα χέρια μας ατονούν; Δεν υπάρχουν περιπτώσεις που αισθανόμαστε ότι η σκαπάνη του ευαγγελίου γίνεται ασήκωτη; Δεν είναι τα πόδια των ευαγγελιζομένων τα αγαθά άλλες φορές γρήγορα και άλλες τόσο βραδυκίνητα που δυσκολεύεται να διακρίνεις κάποια πρόοδο; Αν ένας πιστός κρατάει ημερολόγιο της ζωής του θα διαπιστώσει ότι οι πιο συχνές καταχωρίσεις σε αυτό συνοψίζονται με το ρητό

«το πνεύμα είναι πρόθυμο, η δε σαρκὶ ασθενής»

. Η ανάσταση όμως του Χριστού είναι πηγή έμπνευσης, αντοχής και δύναμης. Μπορεί μεν να σταυρώθηκε εξ ασθενείας, ζη όμως εκ δυνάμεως Θεού. Αυτή η δύναμη τρέφει και υποστηρίζει τη δική μας ζωή τώρα γι αυτό και δεν αποκάμνουμε καθώς ο εξωτερικός μας άνθρωπος φθείρεται καθ' εκάστην ημέραν διότι μέσω της ανάστασης ο εσωτερικός ανανεώνεται κάθε μέρα. Πιστέ, στις στιγμές αδυναμίας να στρέφεις την σκέψη σου στην ανάσταση του Χριστού, και ιδιαίτερα να το κάνεις αυτό την ημέρα του Κυρίου. Η ανάσταση του Χριστού εξασφαλίζει τη δύναμη για μας τόσο τώρα όσο και όταν θα έχουμε τα ανανεωμένα μας σώματα την ημέρα της ανάστασης.

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΛΙΜΜΕΝΟΥΣ

Αυτό καταδειχθηκε στην περίπτωση των απογοητευμένων μαθητών. Φόβος, θλίψη, απογοήτευση, ανησυχία, αμφιβολία, όλα μαζί σπρώχνονταν να πιάσουν την καλύτερη θέση στη σκέψη και την καρδιά των μαθητών. Μάλιστα δεν σπρώχνονταν, γιατί υπήρχε άφθονος χώρος, και αφού όλα αυτά τα δυσάρεστα συναισθήματα κατέλυσαν μέσα τους υπήρχε κι άλλος διαθέσιμος χώρος, και έτσι τα αρνητικά απολάμβαναν μία ευχάριστη άνεση ενώ οι μαθητές ήταν στριμωγμένοι με τη δυσάρεστη στενοχώρια τους. Φαντάζομαι θα ήταν δύσκολο να παρηγορήσεις τους μαθητές εκείνες τις ώρες που ο Κύριος παρέμενε στον τάφο. Και ήταν πολύ φυσικό αυτό – οι πιστοί δεν μπορούν να νοιώσουν χαρούμενοι με κανέναν τρόπο εάν δεν μπορούν να έχουν την παρουσία του Χριστού. Ούτε γελωτοποιοί, ούτε ανέκδοτα, ούτε τραγούδια, ούτε τραπέζια και φαγητά, ούτε διασκέδαση δεν θα μπορούσε να σπάσει αυτήν την άσκημη διάθεση. Αυτοί ήθελαν τον Κύριο, και χωρίς Αυτόν η ζωή ήταν άχαρη. Αυτό είναι το χαρακτηριστικό των αληθινών αναγεννημένων Χριστιανών. Που άραγε βρίσκεις εσύ τη δική σου ευτυχία; Στα τραγούδια του κόσμου αυτού; στις κοσμικές διασκεδάσεις; στις πολύχρωμες σαπουνόφουσκες της τηλεόρασης; εις το φάγωμεν και πλώμεν; Αν ναι, τότε δυστυχώς δεν γνώρισες ποτέ σου τον Χριστό. Θλιβερό αυτό αλλά είναι η πραγματικότητα. Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να λέει ότι είναι άνθρωπος του Θεού εάν δεν εξαρτά όλη του την ευχαρίστηση και ευτυχία του από τον Χριστό. Είχαν ανάγκη οι μαθητές από παρηγοριά εκείνες τις απαισιες ώρες που όμως έπρεπε να καθυστερήσει έως ότου εμφανιστεί αναστημένος ο Κύριός τους. Το καταλαβαίνεις ότι ο Χριστός ζει; Έχεις ζωντανή και γλυκιά κοινωνία μαζί Του; Δεν υπάρχει λόγος να είσαι θλιμμένος αφού Αυτός ζει και μπορείς να έχεις αληθινή επαφή μαζί Του, να Τον βλέπεις με τα μάτια της ψυχής, να Τον σκέφτεσαι, να Του μιλάς και να ακούς τη φωνή του λόγου Του. Τι σημασία έχουν όλα τα άλλα; Θα αισθάνεσαι θλίψη επειδή σου έκλεψαν χρώμα απ' την αυλή σου, όταν όλο το χρυσάφι σου το 'χεις ακόμα εσύ; Είσαι δύσθυμος επειδή έχασες λίγα ψίχουλα που έπεσαν απ' το τραπέζι σου, όταν τόσο το πιάτο όσο και το καρβέλι είναι ακόμα μπροστά σου; Τι είναι το άχυρο σε σύγκριση με το σιτάρι; Έχεις τον ζωντανό Χριστό! Αυτό δεν σου φτάνει; Αυτός είναι επαρκής για να χορτάσει την ψυχή σου. Η ανάστασή Του σου δίνει παρηγοριά.

ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΩΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

«...και ανέστη δια την δικαίωσιν ημών ν». Μήπως φοβάσαι την φοβερή ημέρα της κρίσεως του Θεού; Εκείνος που θα βρεθεί ένοχος τότε δεν θα έχει την ευκαιρία να διαφύγει της δίκαιης ποινής. Η δικαίωση όμως ενώπιον της θείκης δικαιοσύνης προσφέρεται από σήμερα σε όσους πιστέψουν με την καρδιά τους στο αίμα και την εξιλεωτική θυσία του Χριστού. Στο χωρίο αυτό η Βίβλος συνδέει την δικαίωση των πιστών με την ανάσταση του Χριστού. Δεν θα υπήρχε με κανένα τρόπο δικαίωση για εμάς τους πιστούς εάν ο Χριστός δεν είχε αναστηθεί και είχε παραμείνει για πάντα νεκρός. Τώρα όμως ο Χριστός αναστήθηκε
· με την ανάστασή Του κατέδειξε ότι το χρέος πληρώθηκε και όλες οι απαιτήσεις της δικαιοσύνης του Θεού ικανοποιήθηκαν εις το ακέραιο. Αυτός είναι ο λόγος που

«δεν υπάρχει πλέον ουδεμία κατάκρισις εις τους εν Χριστώ Ιησού»

. Διότι η δικαίωση, που είναι το αντίθετο της κατάκρισης, εξασφαλίστηκε με την ανάσταση του Χριστού. Είναι λογικό ο άνθρωπος να φοβάται την καταδίκη
· είναι όμως παράλογο ο πιστός να φοβάται ακόμα την καταδίκη. Είναι άραγε λογικό να φοβάται κάποιος ακόμα την καταδίκη όταν ο ίδιος ο δικαστής τον έχει ήδη ανακηρύξει αθώο και τον έχει απαλλάξει από κάθε κατηγορία; Σύμφωνα με την Βίβλο, το χαρακτηριστικό του αναγεννημένου και δικαιωμένου δια της πίστεως στον Χριστό ανθρώπου δεν είναι ο φόβος αλλά η χαρά. Αλλιώς πως μπορούμε να εξηγήσουμε εκφράσεις όπως,

«...αλλά και καυχόμεθα εις την ελπίδα της δόξης του Θεού»;

Λάθος κάνει ο λόγος του Θεού; Μήπως θα έπρεπε να λέει, «Δεν μπορούμε να καυχηθούμε εις την ελπίδα της δόξης του Θεού ακόμα. Θα φτάσουμε στην ημέρα της κρίσεως για να κριθούμε και τότε θα δούμε αν θα πάμε στον παράδεισο ή στην κόλαση». Κατά την θεολογία της κρατικής Εκκλησίας έτσι θα έπρεπε να λέει! Κατά την Βιβλική όμως θεολογία καλά λέει αυτό που λέει. Αν έχω άδικο, τότε πως αλλιώς να εξηγήσουμε χωρία όπως,

«...εις τον οποίον (Χριστόν) ...πιστεύοντες όμως, αγαλλιάσθε με χαράν ανεκλάλητον και ένδοξον, απολαμβάνοντες το τέλος της πίστεώς σας, την σωτηρίαν των ψυχών»!

Οι ένδοξες αυτές αλήθειες στηρίζονται και στην ανάσταση του Χριστού. Δεν είναι ανάγκη ο αληθινός πιστός να κατατρώγεται από αμφιβολίες και φόβους για την νομική του κατάσταση και θέση ενώπιον της δικαιοσύνης του Θεού. Ο μαρασμός της χαράς που έρχεται από την βεβαιότητα της σωτηρίας, η οποία με την σειρά της έρχεται από την πίστη στη θυσία και ανάσταση του Κυρίου, δεν είναι σημάδι υγιούς ταπεινοφροσύνης αλλά σημάδι θεολογικής ανωριμότητας και σημάδι φτώχειας στη γνώση της Βίβλου. Πιστέ, πιστεύεις ότι ο Χριστός αναστήθηκε; Τότε πέταξε τη μάσκα της κατήφειας. Πως θα το έβλεπες εσύ εάν οι μαθητές παρέμεναν με το κεφάλι σκυμμένο και το πρόσωπό τους χωμένο στις παλάμες τους και μετά την φανέρωση του αναστημένου Κυρίου ανάμεσά τους; Θα τιμούσε αυτό τον Κύριο, ή θα Τον ατιμάζε; Εάν θέλεις να ατιμάζεις τον Σωτήρα σου, και να απαξιώνεις τις υποσχέσεις του λόγου Του, συνέχισε να είσαι φοβισμένος και αβέβαιος ως προς το ποια είναι η θέση σου ενώπιον του Θεού.

ΑΝΑΠΑΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟΥΣ

Με την ανάστασή Του ο Αίτιος της αιώνιου σωτηρίας μας είχε περάσει πλέον από το επί γης έργο του στην ατελεύτητη ανάπαυση. Τον δρόμο τον είχε τελειώσει, το έργο το είχε ολοκληρώσει. Του λοιπού έμενε σ' Αυτόν η αιώνια δόξα και ανάπαυση. Το ποτήρι το είχε πιει, τέλος πια στην κούραση, στο θάμβος της οδύνης, στον αιματηρό ιδρώτα, στην αγωνία του σταυρού. Όμως όπως ο Κύριός μας τα μοιράζεται όλα μαζί μας και μας κάνει μέτοχους αυτών που και Αυτός έχει, έτσι και στην ανάπαυσή Του μας κάνει μέτοχους και αυτής της ευλογίας. Αυτός είναι ο λόγος που η πρώτη Εκκλησία στην Καινή Διαθήκη είχε ως ημέρα λατρείας την πρώτη ημέρα της εβδομάδος, δηλαδή την Κυριακή, την ημέρα του Κυρίου. Για τους πιστούς η ανάσταση του Κυρίου σημαίνει την ανάπαυση του Κυρίου, η οποία γίνεται

δική τους. Αυτό να το θυμάσαι όταν αισθάνεσαι καταπονημένος και ψυχολογικά καταβεβλημένος. Απομένει ανάπαυση για τον λαό του Θεού· ανάπαυση στην παρουσία του Κυρίου. Όπως Αυτός εισήλθε σε αυτήν την ανάπαυση, έτσι και εσύ θα κληρονομήσεις μήνες, χρόνια, αιωνιότητα ανάπαυσης στην παρουσία του Κυρίου, ο οποίος εισήλθε στους ουρανοί ως πρόδρομος των πιστών να κληρονομήσει αυτά που κάποτε θα τους κληροδοτήσει. Δεν είναι ευλογημένοι οι πιστοί; Ακόμα και μέσα στην χειρότερη κούραση η σκέψη τους μπορεί να φτερουγίσει σε εκείνη την ανάπαυση και προκαταβολικά να γευθεί κάτι από την υπέροχη αίσθησή της

· τα μάτια σου μπορούν να ατενίσουν τη χώρα της γαλήνης και ανάπαυσης που φυλάσσεται για τους εκλεκτούς. Αυτό σημαίνει η ανάσταση του Ιησού για σένα πιστέ. Αυτή είναι η ελπίδα που σου γνέφει από μακριά. Από τώρα ήδη έχεις γευθεί αυτή την ανάπαυση και έχει πάρει μια πρόγευση της γλυκύτητάς της. Η ψυχή σου από τώρα έχει περάσει από την αναζήτηση στην ανάπαυση, από το αίσθημα της ενοχής και της κουραστικής προσπάθειας για δικαίωση και σωτηρία μέσα από τα έργα σε μια ειρήνη όπου δέχεσαι το έργο του Χριστού και αναπαύεσαι στην δική Του σωτηρία.

ΦΩΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΥΦΛΟΥΣ

Η ανάσταση μας φέρνει ακόμα πιο κοντά στην έναρξη της Νέας Οικονομίας. Αυτό σημαίνει ότι φεύγουν ακόμα περισσότερο οι σκιές και τα σύμβολα της Παλαιάς Διαθήκης και προβάλλουν πιο καθαρά οι αλήθειες της Καινής Οικονομίας που είναι πιο πνευματικές από ότι οι τυπικές τελετές και οι συμβολικές διατάξεις της Παλαιάς. Τώρα άνοιξε ο δρόμος για να δοθεί άφθονα το Άγιο Πνεύμα και να φανερώσει το νόημα της θυσίας του Χριστού, την αναγκαιότητα και το νόημα της αναγέννησης, που είναι και αυτή ανάσταση κατ' αντιστοιχία με την ανάσταση του Χριστού, πνευματική μεν η μία (των πιστών), σωματική δε η άλλη (του Χριστού). Τώρα άνοιξε ο δρόμος ούτως ώστε να καταλάβουν, όχι βέβαια αμέσως αλλά αργότερα, ότι η βασιλεία του Θεού δεν ήταν ένα προνόμιο απλά των Ιουδαίων, δεν ήταν μία εθνική υπόθεση, αλλά ήταν μία πνευματική πραγματικότητα που αφορούσε και τους εθνικούς. Η ανάσταση έριχνε τώρα περισσότερο φως στα μυστήρια της Παλαιάς Διαθήκης, και σκόρπιζε τις σκιές που χαρακτήριζαν εκείνη την πρώτη Οικονομία της χάριτος του Θεού εν Χριστώ. Τώρα εκείνοι που τυφλωμένοι ως προς τους πραγματικούς σκοπούς του Θεού, με έναν καλοθρεμμένο φανατισμό περί γενεαλογιών και άχρηστης θρησκοληψίας, διαπληκτιζόνταν για το ποιος είναι ο τόπος όπου πρέπει να λατρεύουμε τον Θεό, εάν είναι η Ιερουσαλήμ ή το όρος Γαριζίμ, εάν δυσαρεστεί τον Θεό να τρώμε ορισμένες τροφές ή εάν όλες είναι επιτρεπτές, εάν τα πλυσίματα των σκευών και των ξεστών μας προφυλάσσουν από την μόλυνση ενώπιον του Θεού, θα είχαν την ευκαιρία δια της πίστεως στον Χριστό να καταλάβουν ότι η βασιλεία του Θεού είναι εν Πνεύματι λατρεία, φως, αλήθεια, γνώση των μυστηρίων του Θεού και των δογμάτων του ευαγγελίου, αγάπη και χαρά εν Πνεύματι Αγίω. Με την ανάσταση γίνεται πιο κατανοητό το νόημα της ζωής, της διακονίας, του θανάτου και του αντικειμενικού σκοπού που είχε ο Κύριος στη ζωή Του. Αν θέλουμε να διδαχθούμε με σωστό τρόπο τις αλήθειες και τα δόγματα της Αγίας Γραφής, τότε ενώ μεν και η Παλαιά

Διαθήκη έχει την θέση της στην διδακτέα ύλη, και μάλιστα δεν μπορούμε να κατανοήσουμε μερικές ουσιώδεις αλήθειες χωρίς την γνώση της, εν τούτοις η πλήρης αποκάλυψη και συνεπώς η πλήρης κατανόηση των δογμάτων της Βίβλου έρχεται από την Καινή Διαθήκη. Οι δύο Διαθήκες ξεχωρίζονται χρονικά με την ζωή, τον θάνατο, την ανάσταση και την κάθοδο του Πνεύματος.

ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΙΣΤΟΥΣ

Τώρα πια πέρα από κάθε αμφιβολία ο Κύριος ήταν ζωντανός. Οι μαθητές δεν θα είχαν ως αρχηγό της πίστεως και του κηρύγματός τους έναν νεκρό ηγέτη αλλά έναν ζωντανό Σωτήρα · δεν θα είχαν απλά μία θρησκεία αλλά έναν πανταχού παρόντα Κύριο. Η Εκκλησία δεν είναι χωρίς τιμονιέρη στο πηδάλιό της · μόνο που αυτός δεν είναι άνθρωπος, ούτε σώμα ανθρώπων, αλλά ο ίδιος ο Χριστός. Μόνον η σκέψη του Χριστού δίνει στους πιστούς τον οραματισμό που χρειάζονται, δίνει την έμπνευση για να συνεχίσουν τον αγώνα της σποράς του ευαγγελίου, δίνει το θάρρος που τους καθιστά σαν λιοντάρια. Η Βίβλος λέει ότι

«οι δίκαιοι έχουνσι θάρρος ως λέων»

. Πράγματι, διότι αρχηγός τους είναι ο Λέων ο εκ της φυλής του Ιούδα. Αφθονες είναι λοιπόν οι ευλογίες της ανάστασης, τόσο που πλημμυρίζουν τους πιστούς. Ας ακούσουμε τι λέει ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος ότι είναι η ανάσταση του Χριστού: «...η αναστάσιμη ημέρα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, η προϋπόθεση της ειρήνης, η αφορμή της συμφιλίωσης, η εξαφάνιση των πολέμων, η κατάργηση του θανάτου, η ήττα του διαβόλου. Σήμερα οι πιστοί αναμείχθηκαν με τους αγγέλους και αυτοί που έχουν σώμα προσφέρουν τη δοξολογία τους μαζί με τις ασώματες δυνάμεις. Σήμερα καταργείται η εξουσία του διαβόλου, σήμερα λύθηκαν τα δεσμά του θανάτου, εξαφανίσθηκε η νίκη του άδου.»

[1]

[1] ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΑΓΙΟ ΠΑΣΧΑ